

Mr Svetlana Mandić
Elektronski mediji
(vježbe)

Osnovne studije – *Sportski novinari i treneri*

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje

Univerzitet Crne Gore

**Gledaoci vole ljepotane i ljepotice...Televizija je oduvijek bila poligon za takmičenje u ljepoti.
(Džon Simpson, izvještač, BBC)**

Voditelj riječju mora da uliva povjerenje. Gledaoci bi trebalo da povjeruju u ono što on ili ona govore, a voditelj mora prije svega da razumije značaj informacije.

(Pol Klivlend, menadžer za zapošljavnje, ABC News, London)

**Idealni kvalitete koje bi
Voditelji/ke i urednici/e
emisija trebalo
da posjeduju:**

- 1. Autoritet**
- 2. Lični integritet**
- 3. Kredibilitet**
- 4. Profesionalizam**
- 5. Jasnoću izražavanja**
- 6. Prijatan glas**
- 7. Neposrednost**
- 8. Prijatan izgled**

- **Mene ne interesuju spikeri/ke koji/e glume kada čitaju vijesti, jer to umanjuje značaj vijesti. Većina njih i ne zna kog đavola čita. Dok intervjuišu nekoga čitaju pitanja koja su drugi napisali. To je pogrešno. Novinari/ke bi trebalo da saopštavaju vijesti, jer više znaju (Hari Redlajf, šef Biroa, CBS NEWS)**
- **U informativnim televizijskim emisijama, voditelji/ke su mnogo više od lijepog lica**
- **Na radiju, ono što je bitno jeste jasan, rezonantan, autoritativan glas. Boja glasa često može lažno da predstavi ličnost**

- **Autoritet nije zvuk. Autoritet znači dobro poznavanje onoga o čemu govorite i spremnost da to ubjedljivo saopštite nekom drugom (Dejvid Danhil, bivši spiker, obučava spikere u BBC-u)**
- **Odmjerenost u saopštavanju vijesti izuzetno je značajna**
- **Privatni život morate ostaviti kod kuće**
- **Morate biti oslobođeni predrasuda i objektivni prema suprotnom stavu**

- **“Dobar glas za mikrofon” – pun, čvrst i rezonantan glas, bez govorne mane, vrskanja i mucanja (“glas bez ospica”)**
- **“Loš glas za mikrofon” – piskavi, kreštavi, nazalni, šištavi, nerazgovjetni ili zvuče djetinje, nepravilno izgovaranje određenih suglasnika**

- **Televizijski voditelj/ka mora da poštuje pravila odijevanja**
- **Klasičan, ali ne i zastareo stil, vjerovatno je najsigurniji način odijevanja**
- **Ne govorite u kameru, već “razgovarajte” sa njom**

- **Posao radijskog spikera/ke nije da “mrmlja” u mikrofon niti da brzo čita vijesti, već da nauči da uvjerljivo ispriča priču**
- **Ljudi slušaju radio uglavnom kao “pozadinsku aktivnost” – zato energijom i tonom morate da doprete do slušaoca, kao da im govorite: “Hej, slušajte me”**

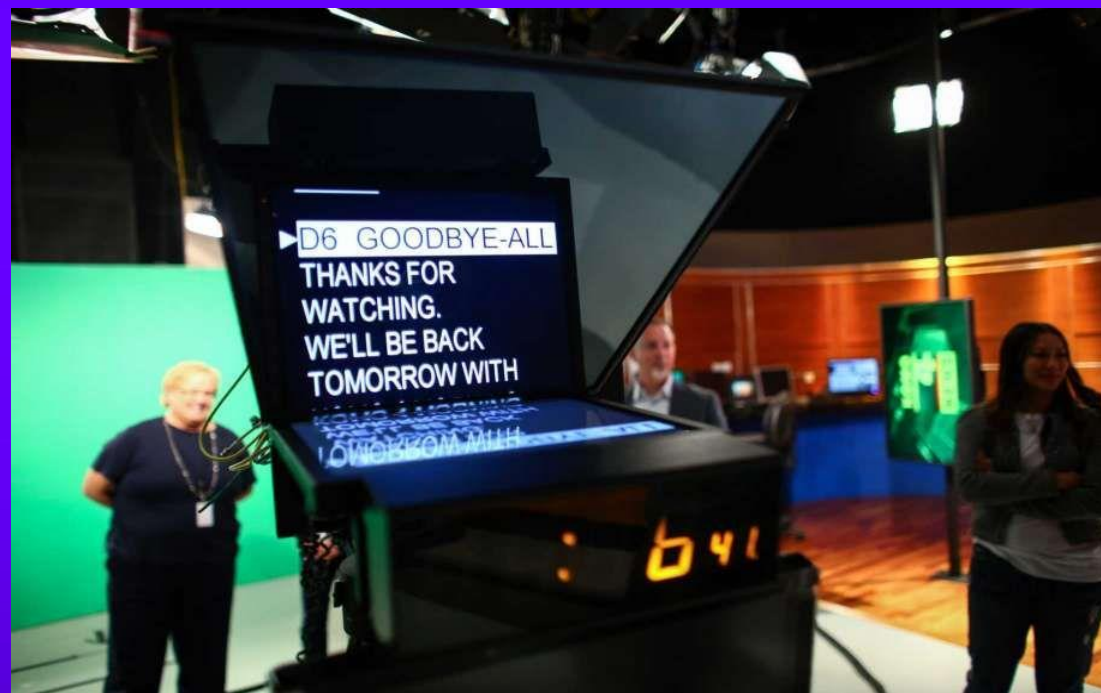

Pravilan ritam čitanja je onaj koji odgovara spikeru/ki, koji je jasan slušaocima i koji odgovara stilu kuće. Takvo čitanje obuhvata između 140 i 220 riječi u min.

Britanski radio se drži pravila tri riječi u sec ili 180 riječi u min, što je prirodan i prijatan ritam čitanja. Na televiziji to može da ide i sporije.

- **Suviše naglašeno čitanje odvraća slušaoce**
- **Vikanjem se ne može postići da se čuje svaki slog, ali pravilnom dikcijom može**
- **Naglasiti ključne riječi**
- **Nemojte se suviše približiti mikrofonu (15 cm od usta)**
- **Ako se udaljite od mikrofona i podignete glas – efekat kao da govorite sa terena uživo**
- **Voditelji/ke noćnih programa mikrofona približe ustima da bi im glas zvučao seksi i neposrednije**

- **Teleprompter (“idiot”) može u živom programu da vas napravi ili voditeljem/kom ili da vas uništi (Ana Ford, britanska spikerka)**
- **Ako je kamera najbolji prijatelj novinara/ke, onda bi “idiot” trebalo da se doživi kao osmijeh na licu najboljeg prijatelja**

Vježba:

- Snimite sebe dok čitate tekst – probajte više položaja sjedjenja
- Štopujte vrijeme dok čitate tekst

HVALA NA PAŽNJI !